

College van Burgemeester
en wethouders van de gemeente Nijkerk
Postbus 1000
3862 AB Nijkerk

Nijkerk, 28 oktober 2018

Geacht college,

Betreft: Conceptnota: "Op weg naar een Duurzaam Perspectief". Een strategische beleidsvisie op Werk (als onderdeel van de Participatiewet) 2019 – 2022.

De Sociaal Domein Raad (SDR) heeft met belangstelling bovengenoemde nota gelezen en besproken. Gezien de status van deze nota wordt een eerste reactie gegeven. Het is een spannende uitdaging om een integrale aanpak te krijgen. Bij duurzaam moeten we aan meer dan "werk alleen" denken. Het proberen om individueel stappen te maken op de Participatieladder is een goede ontwikkeling.

Door de transitie van Rijk naar gemeente in 2015 is er een kans ontstaan om dichterbij de burgers oplossingen te zoeken die helpen om een zinvol bestaan op te bouwen met daarbij de activiteiten die passen bij de eventuele beperkingen van de inwoners van de gemeente Nijkerk. Door de aantrekkende economie hebben de kansrijken al op eigen kracht een baan gevonden. Dat is een mooi gegeven waar we trots op mogen zijn.

Dit houdt echter in dat er drie kwetsbare groepen overblijven:

- de doelgroep die onder de banenafpraak vallen
- de statushouders
- de reguliere doelgroep.

Groepen met hun eigen beperkingen waar begeleiding noodzakelijk is en waar in de beleidsvisie gesproken wordt over '**aandacht** en geen controle'. De SDR vindt het dan ook jammer dat er tevens wordt gesproken over: 'Een economisch belang is dat de arbeidsmarkt ieders talenten keihard nodig heeft. Onbenut arbeidspotentieel leidt namelijk ook tot onnodige hoge kosten voor de samenleving, inclusief de sociale zekerheid'. Want met de juiste begeleiding, waar de mensen uit de doelgroep vertrouwen in kunnen hebben en rekening houdende met hun (on)mogelijkheden, zal er vanzelf een aanpak op maat ontstaan waar iedereen achter kan staan. Waar aandacht is voor de juiste weg naar werk of zinvolle dagbesteding zonder economisch belang.

De huidige krapte op de arbeidsmarkt is een kans om minder kansrijken aan een baan te helpen. Goede contacten en afstemming met onderwijs en bedrijven zijn belangrijk. Werkgevers hebben zelf ook een taak tot scholing van medewerkers evenals medewerkers zelf. Waarbij rekening moet worden gehouden dat werkgevers al behoorlijk wat verantwoordelijkheid voor hun personeel hebben en niet op nog meer verantwoordelijkheid zitten te wachten in de vorm van het begeleiding op de

werkvloer of het creëren van werkplekken. Daarnaast zijn er helaas ook werkgevers die alleen zijn geïnteresseerd in zo goedkoop mogelijk personeel met zoveel mogelijk subsidies. Verder is het belangrijk dat er geen banen moeten worden afgedwongen bij werkgevers. Door de druk die dit oplevert bij zowel de werkgever als de werknemer met arbeidsbeperkingen, is de kans op mislukking groot. Stimuleren van functie-creatie is vooral voor de doelgroep arbeidsbeperkten een kans.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om de inspanningsverplichting voor het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De gemeente Nijkerk valt onder de arbeidsmarktregio Amersfoort voor wat betreft werkgeversdienstverlening, terwijl de sociale werkvoorziening onder regio Noordwest Veluwe valt. Is het niet mogelijk om beide onder dezelfde arbeidsmarktregio te laten vallen?

Bij punt 5 'De huidige situatie rondom de participatiewet' ontbreekt wat er in Nijkerk aan beleid is voor Wajong en arbeidsbeperkten. Bij het onderdeel statushouders kan ook aandacht gegeven worden aan wat het resultaat is van alle inspanningen tot nu toe. Op welke punten hebben de cursussen inburgering wel voldoende effect gehad en waar ontbrak het aan? Lang niet iedereen sluit dit immers succesvol af. Het beleid is sinds medio 2017 in Nijkerk gewijzigd en gaat nog door. De SDR vindt dat statushouders via enerzijds een zo'n breed mogelijke opgezette vorming, opleiding en anderzijds via beschikbare werkervaringsplekken naar de arbeidsmarkt moeten worden geleid. Het werkwarenhuis zou daar een belangrijke rol in kunnen vervullen. De uitgevoerde bestandsanalyse zal meer opgeleverd hebben dan dat er vaak sprake is van multi-problematiek. Het kan transparanter en dan kan beter beleid ontwikkeld worden.

Het probleem van laaggeletterdheid is urgent en de toenemende digitalisering vergroot de gevolgen. Bij 1 op de 8 Nederlanders is hiervan sprake; zijn er schulden dan blijkt dit probleem bij de helft van de situaties aan de orde. Dit vraagt bijzondere extra aandacht als het om toeleiding tot werk gaat.

De SDR adviseert om de oudere werkzoekenden (55 – 67) als specifieke doelgroep te benoemen.

Het vertrouwen winnen van de kwetsbare groepen zal geen gemakkelijke opgave zijn. De SDR hoopt dat er ook met deze nota gewerkt gaat worden volgens de Nijkerkse sociale route waar rekening wordt gehouden met het machtsverschil zoals positiemacht, deskundigheidsmacht, middelenmacht en kennismacht. Dit kan een belemmering vormen voor een gelijkwaardig overleg tussen de klantmanager Werk en de cliënt. Wij vragen hier dan ook aandacht voor. Verder wordt er binnen de Nijkerkse sociale route ook ingezet op samensturing. Dit aspect missen wij in de visie.

De SDR heeft kennis genomen van het risico wat betreft het werken met de Zelfredzaamheidmatrix zoals wordt aangegeven door de Autoriteit Persoonsgegevens. Uit onderzoek blijkt dat er meer vragen worden gesteld dan nodig is voor het te bereiken doel, zowel in schrift als mondeling. Dit is in strijd met de privacywetgeving volgens de wet bescherming persoonsgegevens (wbg).

De SDR adviseert om aan alle mensen in de genoemde doelgroepen op papier aan te geven wat hun rechten (plichten) zijn aangaande hun contacten en overleg met de klantmanager Werk.

Het inzetten van een onafhankelijk vertrouwenspersoon, waar de inwoners naar toe kunnen met hun klachten, kan de samenwerking positief beïnvloeden.

De SDR kan zich bijzonder vinden in de door de praktijk gedragen leidende principes:

1. Een traject is altijd maatwerk.
2. Creëren van bereikbare en concrete doelen.
3. Positieve kijk op de menselijke aard.
4. Stabiliseren van urgente belemmeringen.
5. Gezamenlijk komen tot een gedragen plan.

Wanneer er meer menskracht nodig is om dit doel te bereiken dan adviseert de SDR om daar extra geld voor uit te trekken.

De SDR hoopt dat met deze reactie rekening wordt gehouden bij het vaststellen van de nota. De SDR wil graag op de hoogte gehouden worden over de verdere voortgang.

Hoogachtend,

Namens de SDR

Wilma van de Bunt